

זכות השתיקה

יז"ל כחומר למחשבה ע"י חברת ויראת מאלוקיך "ומקדשי תיראוי"
רח' דברי חיים 23 קריית בעלזא ירושלים
לתגובות והערות ולהשיג חינוך 0533199990
או מייל 0573199990@gmail.com

טעון גביזה

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

טעות של אבא

אליהו אומר כל המרבה כבוד שמים וממעט כבוד עצמו, כבוד שמים מתרבה וכבודו מתרבה: וכל הממעט כבוד שמים ומרבה כבוד עצמו, כבוד שמים במקומו וכבודו מתמעט...

ומעשה באיש אחד שהיה עומד בבית הכנסת ובנו עומד כנגדו וכל העם עונים אחר העובר לפני התיבה הללו י-ה, ובנו עונה דברים של תיפלות. [דברים בטלים] אמרו לו ראה בנך שהוא עונה דברים של תיפלות [דברים בטלים] אמר להם ומה אעשה לו תינוק הוא ישחק. שוב למחר עשה כאותו ענין וכל העם עונים אחר העובר לפני התיבה הללו י-ה ובנו עונה דברים של תיפלות [דברים בטלים] אמרו לו ראה בנך שהוא עונה דברים של תיפלות [דברים בטלים] אמר להם ומה אעשה תינוק הוא ישחק. כל אותן שמונת ימי החג ענה בנו דברים של תיפלות [דברים בטלים] ולא אמר לו אביו כל דבר, ולא יצא אותה השנה ולא שניה ולא שלישית עד שמת אותו האיש, ומתה אשתו, ומת בנו, ובן בנו, ויצאו חמש עשרה נפשות מתוך ביתו ולא נשתייר לו אלא זוג אחד של בני אדם אחד אחד חיגר וסומא ואחד שוטה ורשע.

(מדרש רבא במדבר) (תנא דבי אליהו)

דוגמא אישית

בשולחן ערוך הגר"ז (סימן קכד, אות ו) וזה לשונו: ויש לגעור באנשים שלומדים בעת חזרת הש"ץ, או אומרים תחנונים, ואפילו אם מכוונים לסוף הברכה לענות אמן כראוי שלא תהיה אמן יתומה כמו שיתבאר לא יפה הם עושים... שאם הלומדים יפנו ללימודים עמי הארץ ילמדו מהן שלא להאזין לש"ץ ויעסקו בשיחה בטילה ונמצאו מחטיאים את הרבים, עד כאן לשונו ודין זה מקורו במגן אברהם (סעיף קטן ח) בשם ווי העמודים למורינו הרב שבתי בן השל"ה זצ"ל, ומובא גם במשנה ברורה (סעיף קטן יז) וכל האחרונים.

וגוערים בו

בערוך השלחן (אות ט') וזה לשונו: ואין ללמוד או לומר תהלים בעת חזרת הש"ץ אף אם עונה אמן בסוף כל ברכה ומי שעושה כן יש לגעור בו, עד כאן לשונו.

מי שמדבר בעת הקדיש, אז כשיאמרו עליו קדיש לאחר מאה ועשרים, לא יועילו לו הקדיש שיאמרו עליו רח"ל, כי היה מבזה הקדיש... (ספר יצחק לשוח בשם הקדמונים)

ההבטחה של חז"ל

וכמה נואלו הדואגים על צרותיהם ורצין מרופא לרופא, מפרנסה לפרנסה, מיועץ ליועץ, ומשדכן לשדכן, ואין יודעין כי הסגולה מוכנת לפניו בכל יום שלש פעמים ובקלות, ובלי חסרון זמן, ממון, וטירחא יוכל לסגל ולהביא פרנסה, שידוכים, נחת ורפואה לתוך ביתו בביטחה, אבל הוא במקום זאת יושב ושח ומשחק ומכלה ומבלה הזמן בפטפוטי דברים או להבדיל בעיון הספרים בשעת התפילה ובפרט בחזרת הש"ץ, שבמקום לקדש הזמן באמירת אמן, ויהא שמייה רבא במקומו וכהלכתו, ולהיפטר מכל צרותיו. הוא עסוק בעניניו ובלימודו.

ולמה זה דומה? למי שיש לו חולה בתוך ביתו במצב מסוכן ותחת להבהיל הרופא לביתו להצלה דחופה יושב ושח ומפטפט בדברים בטלים של מה בכך, או אפילו נחוצים, והלוא בזה ודאי כל אחד יכיר שפתאותו ושטותו עברה כל גבול, ואף על גב שעדין אין זה מוחלט כי הרופא יוכל להמשיך רפואה הנצרכת.

קל וחומר בן בנו של קל וחומר אמירת אמן, ויהא שמייה רבא שהבטיחנו חז"ל כי מצילו מכל צרותיו ודוחה מעליו כל מיני פורעניות שבעולם, וזוכה לאריכות ימים, ומצילו מגיהנום, ומביאו לחיי העולם הבא ואין זה ספק רק ברור, היש חיד מתוק מזה? וכל זה מאבד בידים ממש בלי שום הנאה ממשית רק מחמת יצרו הרע שמסיתו לכך כדי שיהיה מוטריד בצרותיו ולא יאריך ימים חס ושלו, וסופו נופל לגיהנום חלילה.

מאריך הגלות

צריך להזהיר להמוני עם שלא יאמרו תהלים ומעמדות או שאר תחנונים בעת חזרת הש"ץ תפילת שמונה עשרה כי בודאי אי אפשר לכוון באמן ועונין אמן קטופה, חטופה ויתומה... והחטא הזה לבד די להאריך הגלות ובעוונותינו הרבים איסור זה נעשה להם ממש כהיתר...

(סידור נהורא)

עובר כמה לאוים

בכל פעם שיש ביד אדם להוכיח לאנשים כשרואה שהם משיחין בעת קדיש וחזרת הש"ץ ואינו מוכיחם עובר בשלושה לאוין.

(זוה"ק ח"א דף רל"ט)

מתבטלים כל הגזירות

הגע עצמך שאלמלי בא המלאך מט"ט אצלך וגילה לך שהקץ לצרותיך תלוי באמירת אמן, ויהא שמייה רבא בכל כוחך וכונתך ודאי שלא היה שוהה אף רגע לקיים זאת (ואפילו דבר הקשה לך מזה היית עושה) ואם כן הלא אתה יהודי כשר המאמין בה' ותורתו לא תפקק בתיבה קלה של דברי חז"ל, ולהדיא מפרש בהיכלות של רבי ישמעאל כהן גדול כזה:

שבשעה שהראו לרבי ישמעאל כהן גדול כל הגזירות שיצמחו על שונאי ישראל עד ביאת המשיח ויהיה גזירה משונה מחברתה, ויהיו הצרות מתגדלים מאד שאל רבי ישמעאל כה"ג האם יש בכוחם של ישראל הקדושים לסבול כל זאת, והראה לו המלאך הקדוש מט"ט שעל ידי ענית אמן, ויהא שמייה רבא מתבטלים כל אלו הגזירות ונמשך שפע קדישא וששון ליהודים,

(ספר מקדש מעט)

אפילו בדברי תורה אסור

(ג) בראשית חכמה (שער הקדושה, פרק יד) וזה לשונו: עוד צריך לזוהר שלא לדבר בעוד שש"ץ חוזר תפילת שמונה – עשרה ואפילו בדברי תורה, אלא יכוון לענות אמן על כל ברכה וברכה ויהיו אזניו למה שש"ץ מוציא מפיו... ונראה לי שעל זה כיוון ר"י. ואמר אשרי מי שעמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו, שיהיה עמלו בתורה נחת רוח ליוצרו... לאפוקי אם עוסק בתורה בשעה שאין חפץ להקדוש ברוך הוא בתורתו בבחינות האמורות, אז ודאי אין חפץ לקדוש ברוך הוא בתורתו, ומוטב לו שלא יעסוק בתורה, עד כאן